

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

Sektor stöd och omsorg

Gäller från och med 20160616

Funktionsbeskrivning för leg sjuksköterska i Valdemarsviks kommun

Inledning

Hälso- och sjukvård

Sjuksköterskans arbete ska oavsett verksamhetsområde och vårdform präglas av ett etiskt förhållningssätt och bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet samt utföras i enlighet med gällande författningar (lagar, förordningar, föreskrifter) och andra riktlinjer

Valdemarsviks kommun ska erbjuda hälso- och sjukvård av god kvalitet och omfatta såväl förebyggande hälsovård som sjukvårdsinsatser till de personer som bor i särskilda boendeformer och till de som vistas i dagverksamhet och dagliga verksamheter och sysselsättning, samt hemsjukvård och hembesök till befolkningen i eget ordinärt boende.

Uppdrag och målgrupp

Utföraren ska erbjuda god och säker hälso- och sjukvård av god kvalitet. Den kommunala hälso- och sjukvården omfattar insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) till:

- Personer som bedöms behöva hälso- och sjukvård i ordinärt boende
- Äldre personer i vård- och omsorgsboende enligt socialtjänstlagen (SOL)
- Personer med funktionsnedsättning i boende med särskild service enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade LSS eller SOL
- Äldre och personer med funktionsnedsättning i dagverksamhet SOL
- Personer med funktionsnedsättning i daglig verksamhet LSS eller sysselsättning SOL

Den hälso- och sjukvård som omfattas är insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) § 18. Insatserna omfattar vård och behandling, habilitering, rehabilitering samt förskrivning och tillhandahållande av hjälpmedel och förbrukningsartiklar.

Hälso- och sjukvårdsinsatser ska bedömas av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och kan även utföras av omvårdnadspersonal på delegering eller efter instruktion.

Valdemarsviks kommun ska följa överenskommelser med region Östergötland samt följa vårdprogram och riktlinjer som rör den kommunala hälso- och sjukvården.

Hälso- och sjukvård i ordinärt boende (hemsjukvård)

Hemsjukvård i ordinärt boende innefattar hälso- och sjukvård där tröskelprincipen generellt vägleder. Hembesök, planerade eller oplanerade, som av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömts vara motiverat för att kunna erbjuda en god och säker vård ingår i åtagandet. Insatserna kan beröra enstaka hembesök ex såromläggning under en begränsad tid

eller ett behov av dagliga hembesök utifrån en multisjuklighet. Kriterier för inskrivning hemsjukvård regleras i *Avtal mellan Landstinget och kommunerna i Östergötlands län om överlåtelse av skyldighet att erbjuda hälso- och sjukvård i ordinärt boende*. Uppdraget gäller årets alla dagar, dygnet runt.

Hälso- och sjukvård i särskilt boende (SÄBO)

Beslut om särskilt boende tas när den enskilde ansökt om särskilt boende och det totala behov av omvårdnad och stöd är för omfattande för att det ska kunna tillgodoses av hemtjänstinsatser. I särskilt boende har kommunens hälso-och sjukvård ett helhetsansvar för patienten. Uppdraget gäller årets alla dagar, dygnet runt. Omvårdnadsansvar för sjuksköterska dagtid innebär att ansvara både för den specifika och för den allmänna omvårdnaden. Med detta menas att sjuksköterskan genom att finnas närvarande på boendet ska ta del av de dagliga händelserna och ha en individkänedom för att kunna planera och skapa en personcentrerad omvårdnad. Arbetet utgår ifrån ett helhetsperspektiv där både patienten och dess närstående är i fokus och för att detta ska vara möjligt krävs personkänedom.

Hälso- och sjukvård i vård- och omsorgsboende/korttidsplatser enligt SOL och LSS

Hälso- och sjukvård i vård- och omsorgsboenden och korttidsplatser som kan innefattas av hälso- och sjukvård, rehabilitering samt vissa hjälpmedel. Uppdraget gäller årets alla dagar, dygnet runt.

Hälso- och sjukvård i dagverksamhet och daglig verksamhet/sysselsättning

Valdemarsviks kommun ansvarar för hälso- och sjukvårdsinsatser som sker under vistelsen för personer med beslut om dagverksamhet enligt SoL eller daglig verksamhet enligt LSS eller sysselsättning SoL. Uppdraget gäller vardagar under dagtid.

Definitioner

Nedan följer definitioner på begrepp som används i denna funktionsbeskrivning:

Reell kompetens

Med reell kompetens för en uppgift menas att man genom erfarenhet i sin praktiska yrkesverksamhet eller genom fortbildning har lärt sig uppgiften (SOSFS 1997:14).

Patient

I funktionsbeskrivningen har vi valt benämningen patient då det beskriver sjuksköterskans arbete som styrs av Hälso- och sjukvårdslagen, i beskrivningen förekommer även benämningen individ eller den enskilde.

Närstående

I beskrivningen har vi valt benämningen närstående. Det har en vid innebörd och kan förutom familj och släktingar även omfatta andra personer som individen har en nära relation till.

Palliativ vård

Palliativ vård är ett förhållningssätt som förbättrar livskvaliteten för patienter och deras familjer som står inför problem förknippade med livshotande sjukdom genom att förebygga och lindra lidande genom tidig identifiering och oklanderlig bedömning och behandling av smärta och andra problem, fysiska, psykosociala och andliga (WHO, 2002).

Personcentrerad omvårdnad

Personcentrerad omvårdnad innebär att respektera och bekräfta personens upplevelse och tolkning av ohälsa och sjukdom, samt att arbeta utifrån denna tolkning för att främja hälsa med utgångspunkt i vad hälsa betyder för just denna enskilda person. En personcentrerad vård innebär också att personens unika perspektiv ges likvärdig giltighet som det professionella perspektivet (Svenurse, 2010).

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) (1982:763)

Enligt Hälso- och sjukvårdslagen ska varje kommun erbjuda en god hälso- och sjukvård åt dem som beviljats särskilda boendeformer eller dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL) (2001:453) 5 kapitel 4-6 §, (särskilt boende för äldre) och 7 § (särskilt boende för personer med funktionshinder), kapitel 7 1 § (boende i privat regi, förening etc.) samt 3 kapitlet 6 § (dagverksamhet). Landstinget och kommunerna kan avtala om sjukvård i hemmet (hemsjukvård), (18 § 2 st, **hälso- och sjukvårdslagen**).

Beskrivning av omvårdnad

Omvårdnad är insatser som syftar till att hjälpa och stödja en person att planera och genomföra handlingar som hör till det dagliga livet i syfte att förebygga ohälsa/sjukdom, förbättra hälsa/friskhet, återställa och bibehålla hälsa/friskhet samt minska lidande och ge möjlighet till en värdig död.

Allmän omvårdnad (SoL)

Är oberoende av sjukdom och medicinsk behandling.

Specifik omvårdnad (HSL)

Är relaterat till och kräver kunskap inte bara om människans normala funktioner utan också om den aktuella sjukdomen, skadan och den behandling som förebygger, förbättrar, återställer och bibehåller hälsa/friskhet. Specifik omvårdnad utförs av sjuksköterska/distriktsköterska eller delegeras till omvårdnadspersonal med reell kompetens.

Beskrivning av dokumentation

Dokumentation är en viktig del av sjuksköterskans arbete och har en avgörande betydelse för omvårdnadens kvalitet och för patientsäkerheten. Dokumentationen i patenjournaler skall ge en tydlig bild av hela vårdförloppet och är även ett sätt att kommunicera och överföra information mellan olika yrkeskategorier. Dokumentationen regleras framförallt i patientdatalagen 2008:355 och Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:14) om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården, som anger en skyldighet att dokumentera det som är väsentligt för vården.

Samordnad individuell plan (SIP)

Den individuella planen ska tydliggöra huvudmännens gemensamma ansvar och säkerställa samarbetet så att individens samlade behov av hälso- och sjukvård och socialtjänstinsatser tillgodoses. Planen ska upprättas om landstinget (regionen) eller kommunen bedömer att den behövs för att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda, och om den enskilde samtycker till att den upprättas. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål.

Samordnad vård och omsorgsplanering (SVOP)

Med samordnadvård- och omsorgsplanering avses att ansvariga (enligt SOL och HSL) för patientens vård- och omsorg, möts och tillsammans med patienten, samordnar planeringen av dennes fortsatta vård, omsorg och rehabilitering. Närstående ska efter samtycke från den enskilde patienten ges möjlighet att delta vid SVOP. Planeringen ska utformas så att den ger personen trygghet och en känsla av välbefinnande och meningsfullhet. Kontaktman ska vara utsedd för att vid behov kunna delta. Deltagandet ska utgå från patientens behov av kompetens för en trygg och säker planering. En SVOP kan genomföras vid ett eller flera tillfällen med hänsyn till patienten och ska syfta till att det för teamet finns en gemensam planering vilken ska framgå av dokumentationen.

Hälsoplan

En hälsoplan innehåller en omvårdnadsdiagnos, omvårdnadens mål och vilka omvårdnadsåtgärder/ordinationer som skall följas. Omvårdnadsdiagnoser styr omvårdnaden och diagnostiken består av analys av den insamlade patientinformationen. Det är en beskrivning av patientens funktionsnedsättningar, vanligtvis beroende av sjukdom eller dess behandling. Diagnosen identifierar inte endast problem utan även till exempel en resurs som skall förstärkas och stödjas med hjälp av omvårdnadsåtgärder. Riskbedömningar görs när det finns ett potentiellt problem hos patienten där åtgärderna ska sträva efter problemförebyggande. Bedömning om patientens förmåga att hantera sin sjukdom på ett bättre sätt ska dokumenteras och åtgärder som ska förstärka och stödja förmågan. Sjuksköterska skriver dessa planer.

Genomförandeplan enligt SOL

En genomförandeplan ska innehålla den individuella planeringen för individen med konkretisering av beviljade insatser och hur, när och av vem de ska utföras. Genomförandeplanen upprättas av omvårdnadspersonal tillsammans med brukaren och förändras allt eftersom behov och önskemål ändras och det är enhetschef som ansvarar för att denna upprättas. Sjuksköterskan kan ge instruktioner inom lagrummet för SoL t.ex. hur en patient bäst behåller sin aktivitetsnivå.

Sjuksköterskans funktion

I sjuksköterskans funktion ingår att vara omvårdnadsansvarig för ett antal patienter.

Som sjuksköterska har man *ett primärt ansvar för omvårdnad och för att leda omvårdnadsarbetet med ett huvudansvar för den specifika omvårdnaden*. Det betyder att sjuksköterskan ansvarar för att omvårdnadsinsatser:

- planeras, genomförs och utvärderas på ett ändamålsenligt sätt
- samordnas med övrig behandling och andra insatser
- att omvårdnadsinsatser genomförs i samverkan med övrig vård- och omsorgspersonal.
- att omvårdnadsteoretiska och etiska grunder tydliggörs så att de ligger till grund för det dagliga arbetet

I funktionen ingår även att *utvärdera den egna verksamheten* samt *följa utveckling och forskning* inom verksamhetsområdet för att möjliggöra förtrogenhet med och förmedling av nya rön. Det innefattar även att *bedriva omvårdnadsutveckling och tillsammans med andra professioner arbeta strukturerat med förebyggande arbete* gällande bland annat nutrition, fall, trycksår, munhälsa samt inom området inkontinens. Senior alert ska användas efter att patienten lämnas sitt samtycke. Om inte samtycke ges dokumenteras riskbedömning och åtgärder endast i omvårdnadsjournalen

Omvårdnadsansvar innebär även att identifiera hälsorisker och orsakssamband, förebygga hälsorisker och planera och följa upp omvårdnadsåtgärder utifrån evidensbaserad praktik. Att handleda vårdpersonal i individens speciella omvårdnad som är byggt på dennes unika behov, önskingar och mål ingår också. Det är även på sjuksköterskans ansvar att patienten får hjälp till självhjälp och att stötta denne i sin egen omvårdnad så långt det är möjligt för att behålla autonomi. Som omvårdnadsansvarig sjuksköterska måste man vara lyhörd för patientens önskingar men även lyssna och förstå när en patient vill avstå omvårdnadsinsatser. Det är alltid den unika individen och dennes behov som avgör hur, när och av vem omvårdnaden utförs.

Beskrivning av sjuksköterskans arbetsuppgifter

Följande beskrivning av arbetsuppgifter har ett övergripande perspektiv och ger endast exempel på detaljerade uppgifter.

Allmän omvårdnad

Delaktighet i omvårdnadsåtgärder utifrån den enskilda individens behov och sjuksköterskans bedömning.

Specifik omvårdnad

Ansvar för att utföra eller delegera specifika omvårdnadsåtgärder såsom till exempel provtagning och såromläggning. Att utföra olika bedömningar, bland annat medicinska bedömningar och ställningstagande vid nutritionsbedömning, inkontinensutredningar samt fallriskbedömningar/utredningar. Självständigt utifrån omvårdnadsbehov ordinera undersökningar, provtagningar och omvårdnadsåtgärder utifrån sjuksköterskans profession samt behovsbedöma och förskriva/ordinera exempelvis inkontinenshjälpmedel och skyddsåtgärder enligt rutin. Regelbunden uppföljning och utvärdering av åtgärder och bedömningar.

Specifik rehabilitering

Ansvara för att kontakt tas med sjukgymnast om patientens ledrörlighet bedöms vara ett problem samt vid försämrat ledstatus och efter dialog med arbetsterapeut och sjukgymnast i vissa fall följa upp att ordinationer gällande hjälpmedel/behandling/träning fungerar. Det rehabiliterande arbetet ska ske i teamsamverkan mellan patient, legitimerad personal, enhetschef och omvårdnadspersonal.

Palliativ vård

Arbeta för att identifiera den palliativa patienten så att adekvata åtgärder finns ordinerade för att främja välbefinnande och ge god symtomlindring. Att i samverkan med läkare planera för en god framförhållning i att erbjuda läkarledda brytpunktsamtal till patient och närstående. Arbeta strukturerat med regelbunden bedömning, uppföljning, dokumentation och överrapportering och använda olika skattningsinstrument för olika symtom för att kvalitetssäkra vården i livets slutskede. Stöd till närstående innebär både emotionellt stöd i form av samtal och att de närstående är informerade om vad som händer. Erbjuder efterlevandesamtal för att kunna identifiera de personer som har behov av fortsatt stöd från sjukvården. Sjuksköterskan ska även finnas som ett stöd till personalen. För att säkerställa bästa möjliga omvårdnad i livets slutskede krävs närhet och närvaro. Registrera resultat i palliativa registret för att kvalitetssäkra vården i livets slutskede.

Samverkan

Planera/delta/följa upp möten tillsammans med de professioner som deltar i patientens totala omsorg. Samverka med patienten och dennes närstående för att möjliggöra optimal delaktighet i vård och behandling samt samverka med annan vårdgivare.

Läkemedelshantering

Ansvara för en säker läkemedelshantering gällande ordination, iordningställande, administrering, rekvisition och förvaring av läkemedel. Initiera/delta i läkemedelsgenomgångar av patientens läkemedel, kontroll av narkotiska preparat, genomgång/kontroll/städning av medicinskåp. Uppmärksamma och rapportera misstänkta läkemedelsbiverkningar.

Delta vid externa kvalitetsgranskningar.

Dokumentation

Dokumentera alla insatser/åtgärder/bedömningar och uppföljningar. Bedöma behov och utarbeta mål med omvårdnaden och utifrån det skapa omvårdnadsplaner. Delta och arbeta i av kommunen beslutade kvalitetsregister och validerade instrument. Följa kommunens riktlinjer för journalhantering och arkivering

Rapportering/informationsöverföring

Tillse att överföring av nödvändig hälso- och sjukvårdsinformation sker mellan olika yrkeskategorier, kollegor, arbetspass, annan vårdgivare och närstående.

Samordning/planering

Tillse att kontakter gällande hälso- och sjukvård sker med annan vårdgivare och vid mottagandet av inflyttning och utskrivning för att säkerställa att en trygg och säker omvårdnad utifrån medicinska behov tillgodoses.

Handledning/utbildning på enheten

Handleda omvårdnadspersonal i omvårdnadsarbete och utbilda/undervisa vid specifika medicinska behov. Handleda sjuksköterskestudenter enligt avtal med Hälsouniversitetet. Handleda och introducera nya kollegor.

Delegering

Utbilda/utfärda och följa upp delegeringar till omvårdnadspersonal. Säkerställa den reella kompetensen enligt rutin och utifrån personlig kändedom bedöma lämplighet för att utföra delegerade arbetsuppgifter.

Fortbildning/utveckling/forskning

Delta i utbildningar/kurser och hålla sig uppdaterad på ny forskning inom området. Utveckla, följa upp och kvalitetssäkra det egna arbetet.

Ledarskap

Ge stöd åt och samråda/samverka med enhetschef kring omvårdnadsarbetet utifrån behov. Medverka i verksamhetsplanering och uppföljning. Motivera omvårdnadspersonal att utifrån varje enskild patients behov och önskemål utföra planerade/beslutade insatser. Tillsammans med chef och omvårdnadspersonal främja ett gott psykosocialt klimat på arbetsplatsen.

Säkerhet/kvalitet

Delta i arbetet med ledningssystem för systematiska förbättringsarbeten och arbeta för att höja kvaliteten på arbetsplatsen tillsammans med enhetschef och övrig personal. Följa upp och uppdatera lokala rutiner inom hälso- och sjukvård samt vara hygienansvarig på arbetsplatsen. I samarbete med chef ansvara för händelse- och riskanalys, översyn av rutiner samt åtgärder för att förhindra upprepning vid hälso- och sjukvårds avvikelser. Hantera medicintekniska produkter. Delta i verksamhetens kvalitetsgranskningar och tillsammans med enhetschef upprätta åtgärdsplaner.